

Monika Kozłowska-Adamczak, Imprezy sportowe, jako atrakcja turystyczna Bydgoszczy w postrzeganiu mieszkańców i osób odwiedzających miasto (stan na 2007 rok), Sports Events, as a Tourist Attraction of Bydgoszcz in Perceiving Inhabitants and Persons Visiting the City (state in 2007). Journal of Health Sciences. 2013;3(14), 320-333. ISSN 1429-9623 / 2300-665X.

The journal has had 5 points in Ministry of Science and Higher Education of Poland parametric evaluation. Part B item 1107. (17.12.2013).

© The Author (s) 2013;

This article is published with open access at License Open Journal Systems of Radom University in Radom, Poland

Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/3.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

Conflict of interest: None declared. Received: 16.10.2013. Revised: 14.11.2013. Accepted: 20.12.2013.

Oryginalny tekst stanowi rozdział w monografii "Problemy zarządzania przestrzenią miasta i jego otoczeniem" pod red. Rabant H., Gotowski R., Barwińska S., wyd. Promotio Geographica Bydgosiensia, tom VI, UKW Bydgoszcz, 2010, s. 281-299. ISBN 978-83-7096-794-9

IMPREZY SPORTOWE, JAKO ATRAKCJA TURYSTYCZNA BYDGOSZCZY W POSTRZEGANIU MIESZKAŃCÓW I OSÓB ODWIEDZAJĄCYCH MIASTO (STAN NA 2007 ROK)

Sports Events, as a Tourist Attraction of Bydgoszcz in Perceiving Inhabitants and Persons
Visiting the City (state in 2007)

Monika Kozłowska-Adamczak

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Streszczenie:

Celem niniejszego artykułu jest próba określenia: 1) poziomu i roli imprez sportowych w życiu i przestrzeni dużego miasta, jako atrakcji turystycznej widzianej oczyma mieszkańców oraz osób odwiedzających Bydgoszcz, 2) identyfikacja zasięgu i dostępności organizowanych imprez sportowych na terenie miasta w postrzeganiu społecznym, 3) zweryfikowanie pokoleniowości respondentów w zainteresowaniu się sportem, a przede wszystkim znajomości imprez sportowych organizowanych w grodzie nad Brdą.

Słowa kluczowe: imprezy sportowe, atrakcja turystyczna miasta, Bydgoszcz

Wprowadzenie

We współczesnej literaturze turystycznej mimo sporego miejsca poświęconego różnym formom turystyki nadal rzadko podejmuje się temat dotyczący sportu i imprez sportowych traktowanych, jako atrakcja turystyczna czy determinanta kształtująca rozwój turystyki w mieście – zazwyczaj rozważania schodzą do poziomu badania sportowej infrastruktury technicznej, jako elementu zagospodarowania turystycznego jednostki (Stiburska 2006). Nie mówi się także o znaczeniu imprez sportowych w świadomości społecznej i sposobie ich postrzegania przez turystów czy mieszkańców miast, w których organizowane są tego typu przedsięwzięcia. Pewne kroki w kierunku pokazania współzależności między sportem, imprezami sportowymi a turystyką, próbuje czynić W. Gołembski (1999) upatrując rozwoju turystyki poprzez inwestycje w obiekty sportowe. Także rozważania S. Kowalczyka (2000) zwracają uwagę na znaczącą rolę organizowanych imprez sportowych w życiu społecznym na różnych jego poziomach – zarówno w skali poszczególnych miejscowości, okręgów administracyjnych, całego kraju, a nawet relacjach międzynarodowych. Zdaniem W.W. Gaworeckiego (2007) szczególnie wielkie imprezy sportowe (np. mistrzostwa świata, olimpiady, mityngi itp.) są ważnym walorem zwiększającym atrakcyjność danej miejscowości i jej rozwój turystyczny. Pamiętając zaś, że

turystyka¹ może być rozpatrywana nie tylko w aspekcie ekonomicznym, ale również społeczno-kulturowym (Gaworecki 2007), można śmiało rzec, że sport (a właściwie imprezy sportowe) i turystyka mogą stanowić wobec siebie niedoceniane jeszcze elementy komplementarne.

Ogólna charakterystyka badanej populacji

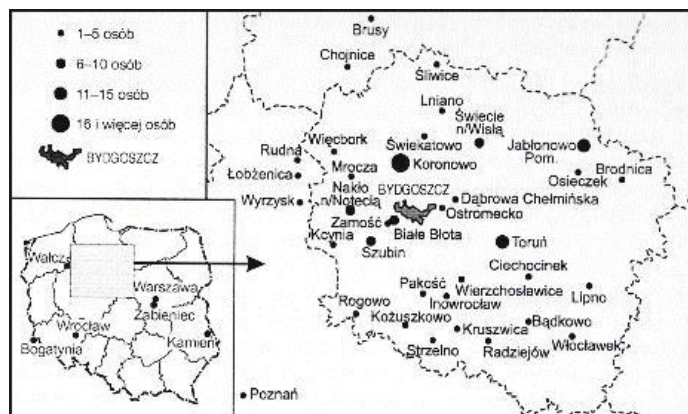
Opracowanie wykonano na bazie wyników badań ankietowych – przeprowadzonych dniach 28-30.06.2007 r. techniką ankiety środowiskowej przez Instytut Geografii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Badaniu poddano populację liczącą łącznie 550 respondentów, z czego 33 anonimowe ankiety zostały wypełnione przez studentów III-go roku Geografii UKW (studia stacjonarne). Pozostała zaś liczba 517 ankiet rozproszona została (w sposób pośredni, tzw. metodą łańcuszkową) wśród grupy członków rodzin, przyjaciół, znajomych i sąsiadów ankietowanych studentów². Po wstępnej weryfikacji odrzucono 45 ankiet (co stanowi odsetek równy 8,2%). Wobec czego do dalszych analiz uwzględniono liczbę 505 ankiet (251 wypełnione przez mężczyzn, 254 przez kobiety), z czego 6,5% stanowią ankiety wypełnione przez samych studentów Geografii UKW, zaś 93,5% wypełnione przez pozostałą część respondentów z badania. Grono respondentów charakteryzuje się sporym zróżnicowaniem wiekowym – począwszy od osób najmłodszych urodzonych w latach 90-tych XX wieku (najmłodszy rocznik 1996 reprezentowany przez 1 osobę – mężczyznę), a skończywszy na współczesnych 80-latkach (1 kobieta i 1 mężczyzna urodzeni w 1926 r.). Spośród wszystkich badanych największą grupę 40,6% (205 osób) stanowią rdzenni (mieszkający od urodzenia) mieszkańcy miasta, zaś 25,3% (128 osób) to mieszkańcy napływowi pochodzący z różnych stron regionu kujawsko-pomorskiego, ale także terenu całej Polski, a nawet spoza granic kraju³. Pozostały odsetek respondentów równy 34,1% (czyli 172 osoby) to w większej liczbie przypadków osoby najbliższe ankietowanym studentom Geografii (rodzice, rodzeństwo, dziadkowie), które pochodzą najczęściej z miejsc urodzenia czy zamieszkania sprzed okresu studiów badanych studentów (ryc. 1).

¹ Turystyka, zgodnie z ujęciem W.W. Gaworeckiego (2007), to: 1) rodzaj podróży, jednak nie każda podróż jest turystyką; z definicji wyłączone jest przemieszczanie się w celach dojazdu do pracy i czysto lokalne np. do szkół i sklepów, 2) nie ogranicza się do ruchu turystycznego jedynie do pobytów z noclegiem, bo obejmuje także odwiedziny jednodniowe, 3) nie ogranicza się ruchu turystycznego tylko do podróży w celach wypoczynkowych, ale obejmuje także podróże w celach służbowych, naukowych, religijnych, towarzyskich i sportowych.

² W badaniu oprócz licznie reprezentowanej młodej części społeczeństwa chętnie udział wzięli rodzice studentów (w sumie 43 osoby, co stanowi 8,5% ogółu), żyjący dziadkowie (9 osób – 1,8%), wujostwo (27 osób – 5,3%), a niekiedy ich znajomi i sąsiedzi. Wszyscy pozostający w przedziale wiekowym od roczników lat 60-tych i 50-tych XX w. (dominująca grupa rodziców i wujostwa), a skończywszy na osobach urodzonych w latach 30-tych i 20-tych XX w. (głównie dziadkowie i ich znajomi).

³ W wyniku analizy zanotowano, aż 82 różne miasta i miejscowości, z których na teren Bydgoszczy przybyli napływowi mieszkańcy. Są to jednostki zarówno z:

- województwa kujawsko-pomorskiego (gdzie po kilka osób przybyło z Torunia, Włocławka, Tucholi, Nakła n/Notecią, Inowrocławia, Kruszwicy, Golubia Dobrzynia, a pozostałe bardzo często to pojedynczy reprezentanci innych miejscowości np. Barcin, Bożenkowo, Kozuszkowo k/Bydgoszczy, Koronowo, Kcynia, Szubin itd.),
- terenu całej Polski (np. z Bytowa, Elbląga, Gdańska, Koszalina, Poznania, Braniewa, Iławy, Łodzi, Mielna, Jabłonowa Pomorskiego, Piły, a także najdalej oddalonych od Bydgoszczy Lublina, Katowic, Krakowa, Wrocławia czy miejscowości Gołdap przy granicy z Rosją lub Smoligów k/Hrubieszowa na polsko-ukraińskim pograniczu),
- spoza granic kraju – tj. z Wilna – stolicy Litwy.

Ryc. 1. Pochodzenie grupy respondentów mieszkających poza Bydgoszczą
 Źródło: opracowanie własne.

Analiza wyników badań

Przeprowadzone w niniejszym opracowaniu badania ujawniły, że w gronie osób najbardziej zainteresowanych sportem, aż 66,4% ankietowanych to mężczyźni, zaś kobiety stanowią o blisko połowę mniejszą grupę 33,6%. O ile względne wielkości pokazują duże zainteresowanie mężczyzn sportem, to nie przekłada się to wcale na ich czynny lub sportowy tryb życia (ryc. 2). Okazuje się bowiem, że wśród ankietowanych mężczyzn (ale kobiet również) wariant dotyczący spędzania wolnego czasu w sposób czynny na sportowo lub poprzez uczestnictwo w wydarzeniach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy zadeklarowało odpowiednio zaledwie 8,8% respondentów (dla uprawiających sport) i 4,1% (dla osób uczestniczących w imprezach sportowych). To oznacza, że spośród wszystkich respondentów, którzy mogli wskazać po 3 warianty form spędzania wolnego czasu, zaledwie 114 osób przyznało się do aktywnego uprawiania sportu (niejednokrotnie profesjonalnego związanego z regularnymi treningami) w przeróżnych dyscyplinach, począwszy od egzotycznych dyscyplin jak: boks tajski, karate i taekwondo, poprzez popularniejsze pływanie, bieganie, piłkę siatkową i koszykową, po cieszącą się największą popularnością kolarstwem/jazdą na rowerze i piłką nożną (tab. 1A). Warto nadmienić, iż grupa osób przyznająca się do uprawiania sportu była w przeważającej większości reprezentowana przez osoby młode, często studiujące (głównie roczniki dzisiejszych 20-latków, nieco rzadziej 30-latków), co w większości przypadków związane jest ze studenckim nadmiarem wolnego czasu, chęcią poprawienia swojej tężyzny fizycznej, a nawet członkostwem w reprezentacjach uczelnianych drużyn sportowych. Ku zdumieniu badaczy najmłodsze roczniki respondentów, tj. młodzież urodzona w latach 90-tych XX w. praktycznie wcale nie deklarowała prowadzenia zdrowego sportowego życia. Jest to zatem dowód na istnienie nowego pokolenia – pokolenia doby elektroniki, komputera i Internetu, które częstokroć na tyle absorbują umysły młodych ludzi i niejednokrotnie pochłaniają ich cały wolny czas, że nie są w stanie wygospodarować sobie (oprócz oczywiście osób najbardziej zainteresowanych) nawet chwili na zabawę i sport na świeżym powietrzu. Ten fakt zaś, w sposób praktyczny, przełożył się na brak zainteresowania i wiedzy najmłodszych roczników respondentów w odpowiedziach na pytania dotyczące sportu oraz organizacji imprez sportowych na terenie Bydgoszczy.

Część z ankietowanych (26 osób) zadeklarowało także wariant innych form rekreacyjnego sposobu spędzania wolnego czasu (tab. 1B). Na pierwsze miejsce wysunęło się wędkarstwo (tu dominowali mężczyźni), a także wyjazdy turystyczne oraz jazda rowerem i żagle, które w tym przypadku nie były traktowane w aspekcie profesjonalnego uprawiania

sportu, jak w poprzednim wariantcie⁴. Z przeprowadzonych badań wyszło zatem, że większość badanych (zarówno mężczyzn, jak i kobiet) swój wolny czas zamiast na sportowo lubi jednak spędzać w sposób tradycyjny. Chodzi przede wszystkim o odpoczynek w zaciszu domowym (20,6%) i zwyczajowe spacery w gronie rodziny, znajomych lub ze zwierzętami (14,7%).

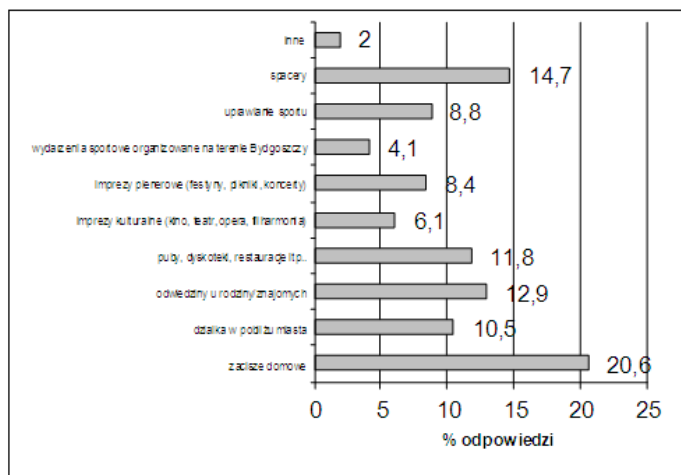
Tab. 1. Sposoby spędzania wolnego czasu przez respondentów: **A)** wariant dotyczący rodzajów uprawianych sportów przez respondentów, **B)** wariant innych deklarowanych sposobów spędzania wolnego czasu. Źródło: opracowanie własne.

A)

Rodzaje sportów uprawianych przez respondentów	Liczba respondentów
Zapasy	1
kulturystyka (siłownia)	6
boks tajski	1
Łuczniactwo	1
Narciarstwo	2
jazda na rolkach	1
tenis ziemny	4
tenis stołowy	1
ping-pong	1
Koszykówka	10
Siatkówka	8
Gimnastyka	1
Pływanie	7
piłka nożna	31
Bieganie	7
Karate	1
Taekwondo	1
kolarstwo/jazda na rowerze	23
fitness (areobik)	3
Golf	1
Żeglarstwo	1
sporty motorowe	2
razem:	114

B)

Inne sposoby spędzania wolnego czasu	Liczba respondentów
jazda motocyklem	1
oglądanie TV	2
czytanie książek	2
spotkania religijne	3
Wędkowanie	7
Szydełkowanie	1
spędzanie czasu nad wodą (jezioro, morze)	2
wyjazdy turystyczne	2
Spanie	1
słuchanie muzyki	1
jazda rowerem	3
Żagle	1
Razem:	26

Ryc. 2. Sposoby spędzania wolnego czasu przez respondentów

Źródło: opracowanie własne

⁴ Poprzedni wariant sportu dotyczył w większości przypadków uprawiania profesjonalnego sportu z codziennymi treningami, wyjazdami na obozy sprawnościowe i uczestnictwem w zawodach lub dotyczył osób, które amatorsko uprawiają sport zachowując przy tym jednak systematyczność ćwiczeń. Natomiast przy wariantcie aktywnych form rekreacyjnego sposobu spędzania czasu, jak jazda na rowerze i żagle, chodziło raczej o tzw. okazjne wyjazdy ze znajomymi w teren i przy okazji uprawiania sportu korzystanie z uroków otaczającej przyrody.

Zdecydowanie rzadziej respondenci korzystają z kultury wysokiej tj. kino, teatr, filharmonia czy opera (6,1%) – co jest charakterystyczne szczególnie dla grupy starszych roczników (pokolenia rodziców, sąsiadów i dziadków). Natomiast dla roczników młodszych (głównie dzisiejszych 20 i 30-latków) przyjemność spędzania wolnego czasu upływa na wizytach w pubach, dyskotekach i restauracjach (11,8% odpowiedzi), odwiedzinach u znajomych (12,9%) oraz wizytach na działkach w pobliżu miasta na przysłowiowych spotkaniach grillowych (10,5%) – ryc. 2. Analizy materiału badawczego pokazały, że wśród grona zainteresowanych tematyką sportową znajdują się nie tylko osoby czynnie uprawiające sport lub aktywnie wypoczywające, ale także znajduje się grupa tzw. okazjonalnych kibiców. Są to osoby, które nie są szczególnie zapalonymi fanami sportu, ale czasami lubią pooglądać sobie wydarzenia sportowe w TV lub posłuchać transmisji radiowych w ramach przysłowiowego relaksu w wygodnym fotelu (39,4% ogółu respondentów), zgodnie z wcześniej deklarowanymi odpowiedziami spędzania wolnego czasu w zaciszu domowym.

Pozostały odsetek respondentów rozłożył się na osoby niezorientowane w tematyce sportowej⁵ (14,8%) oraz na osoby faktycznie interesujące się sportem (45,8%). Wśród grona tych drugich znalazły się, nie tylko osoby wcześniej deklarujące sportowy i rekreacyjny tryb życia, ale także osoby będące zagorzałymi kibicami swoich drużyn sportowych, śledzący na bieżąco wszystkie wydarzenia sportowe zarówno na żywo (poprzez czynne uczestnictwo na imprezach sportowych np. na stadionach), jak i śledząc relacje TV oraz radiowe. W przypadku tych osób bardzo często zainteresowanie (czasami fanatyzm) ujawnia się w śledzeniu przeróżnych dyscyplin sportowych, wśród których na miejsce pierwsze wybijają się: żużel, siatkówka, koszykówka i piłka nożna⁶. Taki stan rzeczy można tłumaczyć w dwojaki sposób. Po pierwsze, wielu spośród zdeklarowanych to mieszkańcy samej Bydgoszczy (zarówno rdzenni, jak i napływowi), którym łatwiej jest odnieść się do tych dyscyplin sportu. Dzieje się tak głównie z racji istnienia w mieście drużyn uprawiających wspomniane dyscypliny oraz ze względu na organizację wielu tematycznych imprez na terenie Bydgoszczy, co oznacza lepszą dostępność dla jego mieszkańców. Po drugie, zainteresowanie tymi dyscyplinami sportowymi wynika z czystej kibickiej miłości do sportu.

Wobec powyższych rozważań rodzi się zasadnicze pytanie dotyczące tego czy różnorodność badanej populacji zarówno pod względem wiekowym (pokoleniowość), płci, miejsca zamieszkania, a przede wszystkim stopniem zainteresowania się tematyką sportową respondentów, będzie miała zasadniczy wpływ na sposób postrzegania imprez sportowych w przestrzeni Bydgoszczy, a także na ocenę liczby i jakości organizowanych wydarzeń sportowych w mieście przez społeczeństwo?

Przeprowadzone badania dowiodły, że najmniej determinującymi charakterystykami w tej kwestii są: 1) wiek, gdyż zainteresowanie sportem (na różnym poziomie) okazywano praktycznie we wszystkich grupach respondentów, z niewielką liczbą wyjątków w najmłodszej grupie, 2) płeć – zarówno w gronie mężczyzn, jak i kobiet znajdują się osoby zorientowane w tematyce sportowej; natomiast jeśli ktoś, bez względu na płeć, nie interesuje się sportem to na ogół nie wypowiada się w danym temacie. Znaczącymi zaś w dalszych analizach okazały się być: 1) miejsce zamieszkania respondentów, które determinowało przede wszystkim dostępność do organizowanych na terenie Bydgoszczy imprez sportowych, zarówno w sensie informacyjnym, jak i możliwości czynnego uczestnictwa, 2) poziom wiedzy i zainteresowania ankietowanych sportem – osoby najbardziej zorientowane

⁵ Wśród osób kompletnie niezorientowanych i nie interesujących się sportem dominowały kobiety starszych roczników, a także młodzież urodzona w latach 90-tych XX w. – tzw. pokolenie doby elektroniki, komputera i Internetu.

⁶ Inne z dyscyplin sportu, które fascynują respondentów to: piłka ręczna, lekkoatletyka, narciarstwo i skoki narciarskie, hokej, jazda figurowa na lodzie, pływanie, kajakerstwo, judo, strzelectwo, kulturystyka, boks, wyścigi F1, golf, *curling*, zawody hipiczne, tenis oraz zawody *strongman*.

w tematyce sportowej były w stanie najpełniej, wypowiedzieć się na tematy dotyczące znaczenia i jakości organizowanych imprez sportowych na terenie miasta.

Zależności te doskonale ujawniły się przy pytaniu dotyczącym tego czy Bydgoszcz może uchodzić na miasto sportowe, a jeśli tak to z jakich dyscyplin sportu owo miasto słynie. Okazało się, że spory odsetek odpowiedzi (27,1%) obejmował wypowiedzi respondentów niemających zdania na rozważaną kwestię. Jak się na podstawie analizy udało ustalić, w większości wypowiadających się w ten sposób osób, byli to mieszkańcy małych miejscowości (częstokroć oddalonych od Bydgoszczy o kilka, nawet kilkadziesiąt kilometrów) lub wspomniane wcześniej osoby nie interesujące się sportem w ogóle. Warto podkreślić, że choć negatywnych opinii na ten temat było najmniej (8,7% ogółu respondentów), to przy tej okazji wypowiadali się zazwyczaj tzw. „rasowi” kibice, którzy bardzo interesują się sportem, niejednokrotnie sami aktywnie go uprawiają, a co ważniejsze potrafią w sposób obiektywny skomentować rzeczywiste warunki rozwoju bydgoskiego sportu. W swoich negatywnych opiniach dotyczących tego, że Bydgoszcz jednak nie może ubiegać się jeszcze o miano miasta sportowego powoływali się przede wszystkim na: 1) zaniedbaną i niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę sportową Bydgoszczy, 2) nieumiejętność wykorzystania już istniejącej bazy sportowej miasta (np. nieczynny od kilku lat stadion hokejowy „Torbyd”), 3) zbyt małą liczbę i brak dostatecznej reklamy organizowanych na terenie miasta imprez oraz wydarzeń sportowych, 4) za małą liczbę zespołów sportowych znajdującą się w lidze światowej (w szczególności żal pozostający po bydgoskich drużynach piłki nożnej m.in. „Zawisza” i podupadającej drużynie żużlowej „Polonia”). Pociuszający w tym wszystkim jest jednak fakt, że przeważająca ponad połowa ankietowanych (324 osoby, co stanowi 64,2% ogółu wszystkich odpowiedzi) uważa, że mimo kilku mankamentów (głównie natury infrastrukturalnej i częściowo informacyjnej) Bydgoszcz można jednak uznać za miasto sportowe. To zaś sprawiło, że najczęściej wymienianymi dyscyplinami sportu, mającymi być w mniemaniu respondentów wizytówką miasta okazały się być⁷: żużel, siatkówka, lekkoatletyka i piłka nożna (tab. 2).

Tab. 2. Liczba wskazań (wg rangi ważności) najbardziej popularnych dyscyplin sportu, z których zdaniem respondentów słynie Bydgoszcz (stan na 2007 r.).

I miejsce		II miejsce		III miejsce	
dyscyplina	liczba wskazań	dyscyplina	liczba wskazań	dyscyplina	liczba wskazań
żużel	209	siatkówka	112	piłka nożna	52
siatkówka	38	lekkoatletyka	57	lekkoatletyka	51
lekkoatletyka	36	żużel	54	siatkówka	46
piłka nożna	15	piłka nożna	42	wioślarstwo	40
kajakarstwo	9	wioślarstwo	14	kajakarstwo	34
koszykówka	6	kajakarstwo	8	koszykówka	29
wioślarstwo	4	akrobatyka	1	żużel	17
boks	1			boks	2
				podnoszenie ciężarów	2
				judo	1

Źródło: opracowanie własne.

Ten fakt z kolei implikował na poziom wiedzy badanych, dotyczącej wskazania na popularne obiekty i miejsca sportowe na terenie Bydgoszczy, na których organizowane są lub

⁷ Respondenci mieli możliwość wskazania na 3 dyscypliny sportu, z których ich zdaniem słynie Bydgoszcz. Na podstawie zgromadzonych wypowiedzi ankietowanych dokonano zestawienia wskazań (tab. 2), które obrazuje różne konfiguracje ważności wymienianych dyscyplin sportowych w poszczególnych wskazaniach.

potencjalnie mogą być imprezy sportowe (tab. 3). Wskazania respondentów dotyczyły bowiem trzech głównych obiektów sportowych miasta, tj. żużlowego stadionu „Polonia”, hali sportowo-widowiskowej „Łuczniczka” i lekkoatletyczno–piłkarskiego stadionu „Zawisza”, które kompletnie zdeklasowały inne obiekty tego typu istniejące w Bydgoszczy.

Na takie zróżnicowanie opinii respondentów dotyczących zarówno miejsc sportowych (tab. 3), jak i charakterystycznych dyscyplin sportowych dla Bydgoszczy (tab. 2) miało wpływ kilka czynników. Chodzi tu nie tylko o: 1) zależność płynącą z miejsca pochodzenia ankietowanych i związane z tym możliwości ułatwionego lub utrudnionego kontaktu z poszczególnymi dyscyplinami i obiektami sportowymi miasta, 2) poziomem wiedzy sportowej kibiców, ale przede wszystkim, 3) znaczenie ma działalność kilku wielosekcyjnych klubów sportowych na terenie Bydgoszczy⁸.

Tab. 3. Liczba wskazań (wg rangi ważności) najbardziej popularnych obiektów i miejsc sportowych Bydgoszczy wg opinii respondentów (stan na 2007 r.).

I miejsce		II miejsce		III miejsce	
Obiekt/miejsce sportowe	liczba wskazań	obiekt/miejsce sportowe	liczba wskazań	obiekt/miejsce sportowe	liczba wskazań
żużlowy stadion "Polonia"	179	Lekkoatletyczno-piłkarski stadion "Zawisza"	236	hala sportowo-widowiskowa "Łuczniczka"	191
hala sportowo-widowiskowa "Łuczniczka"	152	Żużlowy stadion "Polonia"	97	żużlowy stadion "Polonia"	82
lekkoatletyczno-piłkarski stadion "Zawisza"	115	hala sportowo-widowiskowa "Łuczniczka"	60	lekkoatletyczno-piłkarski stadion "Zawisza"	47
"Astoria" (basen i hala sportowa)	8	"Astoria" (basen i hala sportowa)	15	"Astoria" (basen i hala sportowa)	11
stadion piłkarski "Chemik"	5	stadion piłkarski "Chemik"	6	przystań wioślarska i tor regatowy	6
kryte lodowisko "Torbyd"	5	kryte lodowisko "Torbyd"	4	stadion piłkarski "Chemik"	5
korty tenisowe	1	KS "Chemik"	1	Stadion "Gwiazda"	4
baseny	1	Myślęcinek	1	stadion TKKF "Orzeł"	1
		Pałac Młodzieży	2	Bowling Center w centrum handlowym "Galeria Pomorska"	1
		stadion TKKF "Orzeł"	1		

Źródło: Opracowanie własne.

⁸ Doskonałym przykładem może tu być żużel i związany z nim stadion, gdzie szczególnie starsi respondenci (głównie dzisiejsi 40, 50 i 60-latkowie) oraz niewielkie grono młodych osób (głównie dzisiejszych 30-katków) uznaje, że prawdziwą dumą bydgoszczan jest sekcja żużlowa „Polonii Bydgoszcz”, założona w latach 20-tych XX w. i będąca wielokrotnym medalistą Mistrzostw Polski (łącznie 80 medali, w tym 40 złotych). Współcześnie miejsce rozgrywania wielu prestiżowych imprez żużlowych, w tym Grand Prix Polski Indywidualnych Mistrzostw Świata na Żużlu. Drugim przykładem jest piłka nożna, która kojarzona jest często z jedną z największych gwiazd polskiej piłki Zbigniewem Bońkiem, wychowankiem KS „Zawisza Bydgoszcz”. Mimo, że klub współcześnie plasuje się w rozgrywkach IV ligi (stan na 2007 r.) to przez wiele lat zgromadził na swym koncie kilka drobnych piłkarskich sukcesów – przez wiele sezonów grał w ekstraklidze, w sezonie 1989/1990 zdobył czwarte miejsce w I lidze, a sezon później dotarł do ½ finału Pucharu Polski. Coraz większe skojarzenie wśród respondentów ma obiekt HSW „Łuczniczka”, który odgrywa w ostatnich latach ogromne znaczenie w popularyzacji piłki siatkowej i koszykowej w Bydgoszczy dzięki organizacji w niej ważnych prestiżowych imprez, jak chociażby rozgrywane mecze Ligi Światowej w Siatkówce (http://wirtualnabydgoszcz.pl/baza_sportowa/tradycje_sportowe.html- 7.07.2007 r., <http://www.zgken.com.pl/historia.html> - 5.07.2007 r.).

Część z nich kojarzona jest przez kibiców nierzadko z jednej najważniejszej i przewodniej dyscypliny sportu na polu, której dana drużyna odnosi mniejsze bądź większe sukcesy⁹. Czasami związana jest z sylwetkami sportowców, którzy pochodzą z grodu nad Brdą i w zależności od danego czasu odnoszą sukcesy zarówno w kraju, jak i za granicą.

Większość spośród ankietowanych wyraziła nadzieję na to, że byłoby sukcesem, gdyby zachować sportową rangę Bydgoszczy w przyszłości przynajmniej w podobnym układzie jak do tej pory. Zdaniem jednak większości, liczba aktualnych obiektów i miejsc sportowych jest niewystarczająca (49,7 % wskazań), co może utrudnić żywiłowy rozwój miasta w tej sferze. Potwierdzeniem tych obaw *de facto* jest to, że zarówno mieszkańcy Bydgoszczy, jak i odwiedzający miasto z innych miejscowości tak naprawdę w przestrzeni miasta rozpoznają tylko trzy wspomniane wcześniej charakterystyczne obiekty (stadion „Polonii”, HSW „Łuczniczka” i stadion „Zawisza”). Dodatkowo gros z osób podających negatywną opinię w tej kwestii, to respondenci zainteresowani sprawami sportowymi, a więc mający nieco szersze i surowsze spojrzenie na realia panujące w mieście. Stąd też nie dziwi fakt, że wśród wielu ankietowanych pojawiły się propozycje na poprawę dotychczasowej sytuacji¹⁰.

W rozważaniach teoretycznych dotyczących znaczenia imprez sportowych, jako atrakcji turystycznej dużego miasta należy koniecznie zwrócić uwagę na społeczny odbiór ilościowego i jakościowego wymiaru organizowanych wydarzeń i imprez sportowych w postrzeganiu mieszkańców i osób odwiedzających dane miasto. Jak się w wyniku badań okazało, w okresie od m-ca czerwca 2006 r. do m-ca czerwca 2007 r. (tj. roku obejmującego badanie) większość respondentów 335 osób (co stanowi 66,4% ogółu ankietowanych) słyszała o imprezach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy (tab. 4), ale tak naprawdę niewielu spośród nich potrafiło podać pełną czy konkretną nazwę owej imprezy¹¹. Zazwyczaj zadaniu temu byli w stanie podołać tylko prawdziwi kibice śledzący na bieżąco wydarzenia sportowe zarówno w kraju (w tym w Bydgoszczy), jak i za granicą. Dokładna analiza wyników pokazała, że najgłębiej zakodowanymi w pamięci bydgoskimi imprezami sportowymi w ciągu badanego roku kalendarzowego (licząc od m-ca czerwca 2006 r. do m-ca czerwca 2007 r.) okazało się być tylko 11 wydarzeń, z czego większość miała wymiar międzynarodowy (tab. 4). Tak stosunkowo słaby wynik ilościowy w świadomości społecznej (odnosząc go, chociażby do liczby 23 zorganizowanych imprez w ciągu tylko ostatnich 4 miesięcy 2007 r.) świadczyć może przede wszystkim o dwóch ważnych kwestiach.

⁹ W Bydgoszczy działa kilka wielosekcyjnych klubów sportowych, do najbardziej kojarzonych należą m.in. KS „Zawisza” (piłka nożna, lekkoatletyka, gimnastyka, strzelectwo, podnoszenie ciężarów, boks), KS „Polonia” (żużel, tenis ziemny, piłka nożna), KS „Chemik” (piłka siatkowa mężczyzn, piłka nożna), KS „Astoria” (piłka koszykowa, wioślarstwo, kajak polo, pływanie) <http://www.bydgoszcz.pl> (1.07.2007 r.).

¹⁰ Stawiano przede wszystkim na budowę kolejnych ważnych obiektów sportowych w Bydgoszczy (w tym także osiedlowych boisk do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki), renowację już istniejących obiektów oraz zwiększenie nakładów finansowych przez władze miasta w celu popularyzacji charakterystycznych dla grodu nad Brdą dyscyplin sportu i umożliwienia rozwoju młodych sportowych talentów.

¹¹ Wśród najczęściej wymienianych znalazły się ogólne wskazania (bez podawania konkretnych nazw imprez) na: mityngi lekkoatletyczne rozgrywane na obiektach stadionu „Zawisza”, mecze siatkówki na obiekcie HSW „Łuczniczka” czy wyścigi żużlowe na stadionie „Polonii”.

Tab. 4. Informacja o tym czy w ciągu badanego roku kalendarzowego (licząc od m-ca czerwca 2006 r. do m-ca czerwca 2007 r.) respondenci słyszeli o jakiś imprezach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy.

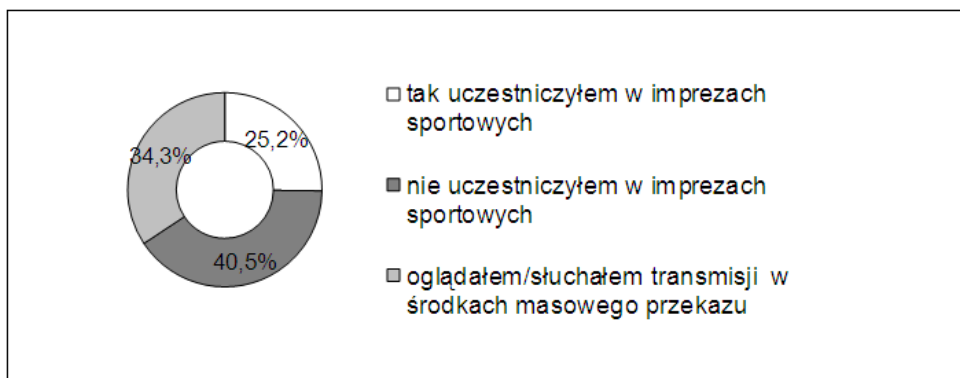
	Liczba wskazań	Udział (w %)	Nazwy imprez sportowych
Tak	335 osób	66,4%	DolcaCup 2007 - impreza lekkoatletyczna
			PedrosCup - impreza lekkoatletyczna
			Mistrzostwa Świata Juniorów w Lekkoatletyce
			Grand Prix na żużlu
			Złoty Kask - impreza żużlowa
			mecz siatkówki Polska - Argentyna
			mecz piłki nożnej Polski - Finlandia
			Festiwal Sztafet
			3 Bydgoski Jarmark Wodny
			Wielka Wioślarska o puchar Brdy - impreza wiosłarska Oxford - UKW
impreza StrongMan			
Nie	39 osób	7,7%	
nie pamiętam	131 osób	25,9%	
razem	505 osób	100%	

Źródło: opracowanie własne.

Po pierwsze jest to dowód na słabe rozreklamowanie organizowanych imprez sportowych w mediach nie tylko na terenie Bydgoszczy, ale i obszarze całego regionu kujawsko-pomorskiego (zdanie wyrażone przez 30,3% ogółu respondowanych). Po drugie, problem wynika z nagłaśniania tylko prestiżowych dla wizerunku miasta imprez, które *de facto* skierowane są do zbyt wąskiego grona zainteresowanych, przede wszystkim ze względu na zbyt drogie bilety wstępu w przeliczeniu na 1 osobę (27,3% odpowiedzi).

Najbardziej zdumiewającym w tej części badań okazał się fakt, że mimo stosunkowo licznych deklaracji uczestnictwa respondentów w imprezach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy (odsetek równy 59,5%), tylko niewiele osób było w stanie podać konkretne nazwy imprez. Dużo lepiej i łatwiej przychodziło ankietowanym określanie nazw dyscyplin sportowych, których owe imprezy dotyczyły. Zdecydowana większość pytanym powoływała się na: mecze ligowe żużla, siatkówkę, koszykówkę, mecze piłki nożnej, kolarstwo, kajakarstwo i lekkoatletykę. Tylko pojedyncze wskazania dotyczyły konkretnych nazw imprez, jak np.: Akademickie Mistrzostwa Województwa w pływaniu, mecz piłki nożnej Polski – Finlandia, mecz siatkówki Polska – Bułgaria, mecz koszykówki Polska – Szwecja, Bydgoska Olimpiada Młodzieży w Lekkoatletyce, PedrosCup 2006 i DolcanCup 2007 – imprezy lekkoatletyczne, Wielka Wioślarska – impreza wiosłarska o Puchar Brdy (tab. 4). Wobec tego rodzi się pytanie w czym tkwi istota takiego stanu rzeczy? Przeprowadzone badania pozwoliły na znalezienie następujących odpowiedzi:

- po pierwsze, gros respondentów spośród deklarujących uczestnictwo w jakiś imprezach sportowych (jak odnotowano wcześniej 59,5%), to spory odsetek osób (34,3%), które w bierny sposób uczestniczyły we wspomnianych wydarzeniach sportowych poprzez oglądanie imprez nadawanych na żywo (lub w formie retransmisji) w TV, albo słuchając relacji radiowych – to zaś powoduje, że emocje są dużo mniejsze, aniżeli kibicowanie na stadionie przez co i identyfikacja konkretnej imprezy jest słabsza (ryc. 3),

Ryc. 3. Uczestnictwo badanych respondentów w imprezach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy w ciągu badanego roku (licząc od m-ca czerwca 2006 r. do miesiąca czerwca 2007 r.)

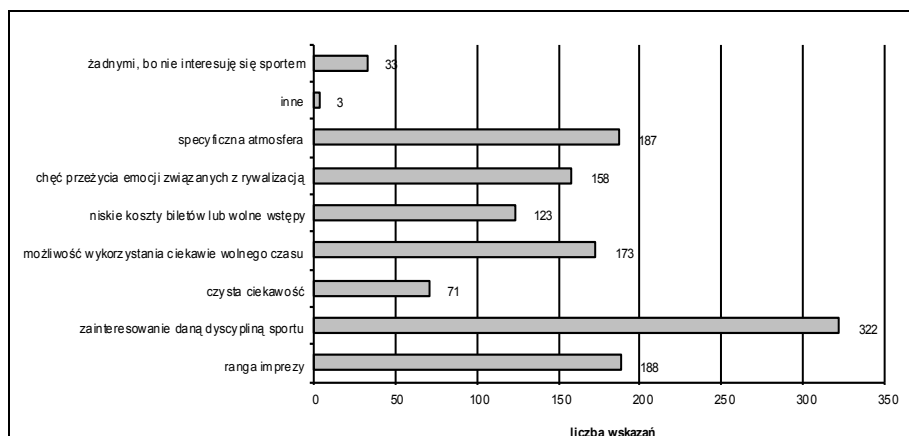
Źródło: opracowanie własne.

- po drugie, niejednokrotnie bierne uczestnictwo respondentów w imprezach sportowych, spowodowane jest, albo zbyt drogimi biletami wstępu na ciekawsze i prestiżowe imprezy, często słabym rozreklamowaniem wydarzeń, które stosunkowo częściej dotyka osoby spoza Bydgoszczy¹² lub wygodą i komfortem śledzenia wydarzeń sportowych w zaciszu domowym bez większego przywiązywania wagi do identyfikacji nazw imprez na rzecz łatwiejszych do zapamiętania dyscyplin sportowych.

Nie bez znaczenia w takiej sytuacji dla władz Bydgoszczy ma odbiór społeczny samego poziomu organizowanych imprez w mieście. Badania wykazały, że bez większego zróżnicowania na płeć, wiek, miejsce pochodzenia lub rodzaj uczestnictwa w imprezie (zarówno czynny, jak i bierny) z jednej strony oraz pojawiające się pewne problemy infrastrukturalne i informacyjne z drugiej, ostatecznie poziom organizowanych imprez jest zadawalający. Zdecydowana większość respondentów pozytywnie odnosi się do tej kwestii, określając jakość imprez na średnim poziomie (53,8% odpowiedzi), zaś niespełna 19,6% nawet na wysokim – wynika to przede wszystkim z faktu eksponowania w Bydgoszczy wydarzeń prestiżowych częstokroć o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

W wyniku przeprowadzonych analiz dało się także wywnioskować, że większość z badanych w przypadku istnienia możliwości czynnego uczestnictwa w jakiejś imprezie sportowej organizowanej na terenie Bydgoszczy kieruje się wieloma interesującymi motywami i przesłankami swego potencjalnego uczestnictwa (ryc. 4).

¹² Słabe rozreklamowanie imprez sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy częściej dotyka osoby spoza miasta, dzieje się tak dlatego, że przez zbyt późno otrzymaną informację respondenci nie są w stanie na czas zorganizować sobie wyprawy do Bydgoszczy lub ze względu na drogie bilety wstępu i konieczność poniesienia dodatkowych kosztów związanych z przyjazdem na imprezę często rezygnują z czynnego uczestnictwa na rzecz transmisji w środkach masowego przekazu.

Ryc. 4. Motywy uczestnictwa respondentów w imprezach sportowych na terenie Bydgoszczy w świetle badań ankietowych

Źródło: opracowanie własne.

Mimo licznych powodów chęci potencjalnego uczestnictwa w imprezach sportowych coraz więcej osób zwraca jednak baczniejszą uwagę na aspekt ekonomiczny przedsięwzięcia. Okazuje się, że wymiar finansowy bardzo wyraźnie implikuje na fakt, że gro respondentów w dużej liczbie przypadków robi to w sposób bierny wykorzystując przy tym dostępne środki masowego przekazu. Przyczyna jest prosta – chodzi mianowicie głównie o zbyt drogie bilety na ciekawsze imprezy, a w przypadku osób spoza miasta także o wydatki zwiększające dodatkowe koszty związane z dotarciem na daną imprezę sportową. Dzieje się tak dlatego, że przecież większość biorących udział w badaniu respondentów to osoby uczące się lub studenci, w tym studenci pracujący (roczniki lat 90-tych i 80-tych oraz część osób z rocznika lat 70-tych) w sumie ok. 219 osób (co stanowi 43,7% ogółu badanych). Zdecydowanej liczby z nich nie stać na częste uczestnictwo w prestiżowych imprezach sportowych głównie ze względu na wysokie koszty biletu wstępu, szczególnie wówczas, kiedy dodatkowo muszą utrzymywać się samodzielnie w dużym mieście. Ograniczony dostęp do tego typu wydarzeń mają także osoby spoza miasta, które nie mogą uczestniczyć w imprezie ze względu na dodatkowe koszty związane z dojazdem do Bydgoszczy z oddalonych o kilka, czasami kilkadziesiąt kilometrów miejscowości. Wśród grupy osób uczących się i studiujących znajdują się także Ci z respondentów, którzy wyczynowo uprawiają sport, a co z tym związane swoje środki przeznaczają głównie na zakup sprzętu sportowego, napojów energetyzujących, wydatkują pieniądze na koszty podróży związane z uczestnictwem w treningach, turniejach i obozach sprawnościowych. To zaś powoduje, że spore grono młodych respondentów badania często zupełnie rezygnuje z czynnego uczestnictwa w wydarzeniach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy. Podobny problem z aspektem ekonomicznym miała grupa osób najstarszych – rencistów i emerytów (w sumie 49 osób) oraz osób bezrobotnych (w sumie 22 osoby), którzy z chęcią przeszliby się na tego typu imprezę, ale po pierwsze ze względu na koszt biletów wstępu, po drugie koszty dojazdów (szczególnie w przypadku osób mieszkających poza Bydgoszczą), a po trzecie ze względu na wygodę i bezpieczeństwo (to dotyczy przede wszystkim grupy rencistów i emerytów) wolą śledzić wydarzenia sportowe dzięki transmisjom i retransmisjom telewizyjnym lub za pośrednictwem relacji radiowych.

Spory odsetek respondentów stanowiły osoby mieszczące się w kategorii osób pracujących (w sumie 216 osób, czyli 42,8% ogółu ankietowanych) – głównie pokolenie rodziców, wujostwa, sąsiadów, a także młodych zarobkujących osób (szczególnie dzisiejszych 30-latków i 20-kilkolatków po studiach). Jednak nawet wśród tej grupy znaczna część osób, gdyby miała możliwość uczestniczenia w imprezie sportowej organizowanej na

terenie Bydgoszczy zwracałaby baczniejszą uwagę na aspekt finansowy przedsięwzięcia¹³. Dowodem na to niech będą liczne deklaracje respondentów ograniczające swoje wydatki na uczestnictwo: 1) albo tylko do kwoty obejmującej cenę biletu wstępu na daną imprezę sportową (39,8% wskazań), 2) lub kwotą równą do 100zł w przeliczeniu na 1 osobę (wliczając w to już cenę biletu wstępu) – 50,9% wskazań (tab. 5A).

Warto jeszcze na koniec podkreślić, że ta część osób, które skłonne byłyby wziąć czynny udział w imprezach i wydarzeniach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy przeznaczając na to kwoty wyższe, aniżeli tylko równą cenie biletu wstępu (tab. 5A) deklarowały, że skłonne byłyby przeznaczyć swoje pieniądze na jeszcze inne, dodatkowe cele¹⁴ (tab. 5B).

Tab. 5. Deklaracja respondentów, co do możliwości ponoszenia kosztów związanych z potencjalnym uczestnictwem w imprezach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy: A) deklarowane kwoty wydatków na uczestnictwo w imprezie sportowej w przeliczeniu na 1 osobę, B) cele na jakie respondenci są skłoni przeznaczyć swoje pieniądze (pomijając zakup biletu).

A)

deklarowana kwota wydatków na 1 osobę (w zł)	liczba wskazań	udział % wskazań
tylko kwota obejmująca bilet wstępu na daną imprezę sportową	201	39,8%
całość wydatków nie przekroczyłaby 100 zł	257	50,9%
całość wydatków mieściłaby się od 101-200 zł	41	8,1%
całość wydatków przekraczałaby 201 zł	6	1,2%
Razem:	505	100,0%

B)

rodzaj wydatków	udział % wskazań
zakupy	7,6%
gastronomia	29,7%
zabawa (puby, dyskoteki)	13,6%
opłata za parking	11,9%
bilety PKP/PKS lub bus	10,1%
tankowanie samochodu	7,8%
gadżety i pamiątki	18,4%
inne	0,9%
razem:	100,0%

Źródło: Opracowanie własne.

Podsumowanie

Wydaje się, na podstawie przeprowadzonych w niniejszym opracowaniu badań, że dogłębna analiza danych stała się bogatym ładunkiem informacyjnym dotyczącym miejsca i roli imprez sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy szczególnie w świadomości społecznej ankietowanych mieszkańców, jak i odwiedzających miasto. Dodatkowy atut badań płynący ze zróżnicowania jakościowego respondentów (pod względem płci, wieku, stopnia pokrewieństwa, miejsca zamieszkania czy poziomu zainteresowania sportem) może stać się źródłem wiedzy dla władz grodu nad Brdą, w celu określenia kierunku dalszych działań sprzyjających rozwojowi miasta, w tym nasilenia wysiłków włożonych w organizację imprez i wydarzeń sportowych traktowanych w kategoriach atrakcji turystycznej dużego miasta.

¹³ Nie dziwi powyższy fakt, gdyż większość z tych osób posiada swoje rodziny, a chęć wybrania się na imprezę sportową ze wszystkimi jej członkami przy większych kosztach w przeliczeniu na 1 osobę mogłoby okazać się zbyt sporym obciążeniem domowego budżetu.

¹⁴ Jak się okazało, aż dla 59,0% deklarujących swoje potencjalne uczestnictwo w tego typu przedsięwzięciach, impreza sportowa nie może obejść się bez gastronomii (głównie zakupu prażonej kukurydzy, chrupek, słodczy, napojów i ciepłych zakąsek) oraz kupna gadżetów i pamiątek (dotyczyło szczególnie zagorzałych kibiców lub młodych rodziców idących na imprezę z dziećmi). Nieco inny wymiar dodatkowych wydatków deklarowały osoby zamiejscowe, które baczniejszą uwagę zwracają na dodatkowe koszty związane z dojazdem na daną imprezę sportową w Bydgoszczy (np. bilety PKP/PKS, tankowanie paliwa do auta czy opłaty parkingowe) – tab. 5B.

Przeprowadzone badania pozwoliły dodatkowo na wysnucie kilku podstawowych wniosków. Wśród najważniejszych spostrzeżeń znalazły się następujące:

- najbardziej determinującymi charakterystykami wpływającymi na sposób postrzegania imprez sportowych w przestrzeni Bydgoszczy, a także na ocenę liczby i jakości organizowanych wydarzeń sportowych w mieście mają: miejsce zamieszkania oraz poziom wiedzy i zainteresowania respondentów sportem w ogóle, najmniejsze zaś znaczenie wywiera wiek i płeć badanych,
- poziom wiedzy o wydarzeniach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy nie jest uzależniony tak bardzo od miejsca zamieszkania respondenta, ale raczej od stopnia jego zainteresowania się konkretnymi dyscyplinami sportowymi oraz stopniem rozreklamowania organizowanych imprez w regionie (mimo, że duży odsetek respondentów słyszał o imprezach sportowych w Bydgoszczy, to niewiele osób jest w stanie podać ich konkretne nazwy),
- większość spośród badanych jest w mniejszym lub większym stopniu fanem jakiejś dyscypliny sportu (przewaga liczebna mężczyzn), dlatego też baczniejszą uwagę zwraca na wydarzenia sportowe mające miejsce na terenie Bydgoszczy – uczestniczy w nich regularnie i czynnie lub śledzi transmisje przy udziale dostępnych środków masowego przekazu,
- interesującym jest fakt, że nawet brak ugruntowanej wiedzy o sporcie, nie przeszkadza ankietowanym w wymieniowaniu 3 głównych obiektów sportowych miasta – symboli Bydgoszczy (tab. 3), tj.: stadionu żużlowego „Polonia”, stadionu lekkoatletyczno-piłkarskiego, zwanego potocznie stadionem „Zawisza” oraz hali sportowo-widowskiej „Łuczniczka” odsetek respondentów, który deklaruje aktywne uczestnictwo w imprezach sportowych organizowanych na terenie Bydgoszczy zazwyczaj kieruje się kilkoma często powtarzającymi się motywami (ryc. 4): zainteresowaniem daną dyscypliną sportu (25,6 % wskazań), rangą imprezy (14,9% wskazań), specyficzną atmosferą imprezy (18,7% wskazań), możliwością wykorzystania ciekawie wolnego czasu (13,8% wskazań),
- ci z respondentów, którzy podają największą liczbę imprez (nawet do 20 imprez i wydarzeń), w których uczestniczyli w sposób czynny (np. na stadionie sportowym) lub oglądali/słuchali za pomocą *mass mediów* – to głównie zagorzali kibice speedway’a, natomiast osoby uczestniczące w pojedynczych (od 1–4) i w kilku imprezach (powyżej 5) to zazwyczaj osoby, uczestniczące w cyklicznych meczach piłki siatkowej, koszykowej lub wydarzeniach lekkoatletycznych,
- respondenci mający możliwość uczestniczenia w imprezach sportowych w większości przypadków zwracają baczniejszą uwagę na aspekt ekonomiczny tego typu przedsięwzięć; niejednokrotnie swe wydatki ograniczają do kwoty obejmującej tylko bilet wstępu na daną imprezę (jeżeli wejście jest płatne), ewentualnie koszty powiększają o tzw. koszty konieczne związane np. z dojazdem do Bydgoszczy z miejsca zamieszkania odległego o kilka lub kilkadziesiąt kilometrów od miasta (tab. 5A i tab. 5B), w procesie promowania i rozpowszechniania informacji o imprezach i wydarzeniach sportowych organizowanych na terenie grodu nad Brdą największe znaczenie mają dla: 1) starszych pokoleń respondentów (zwłaszcza rodziców i dziadków) tradycyjne nośniki przekazu – prasa, radio i telewizja, 2) dla młodych pokoleń z roczników lat 90-tych, 80-tych i częściowo 70-tych XX w. (w tym właściwie grupy ankietowanych studentów Geografii i grono ich rówieśników – znajomych, kolegów, sympatii, przyjaciół, czasami kuzynostwa i sąsiadów) źródłem wiedzy jest praktycznie Internet i telewizja, incydentalnie prasa i radio,
- dla większości badanej populacji Bydgoszcz stanowi lub może stanowić miasto o charakterze sportowym, głównie ze względu na: 1) istnienie ok. 100 klubów i stowarzyszeń sportowych funkcjonujących na terenie miasta (stan na 2007 r.), 2) rozwój

widowiskowych dyscypliny sportu, z których słynie Bydgoszcz (tab. 2), tj.: żużla, widowisk lekkoatletycznych, wioślarstwa i kajakarstwa oraz piłki nożnej, a współcześnie także siatkówki i koszykówki, 3) organizację ciekawych imprez, w tym także prestiżowych o randze krajowej i międzynarodowej (tab. 4).

Warto podkreślić, iż większość poddanych badaniu respondentów uważa, że byłoby sukcesem, ażeby zachować istniejącą już rangę sportową Bydgoszczy w przyszłości. Wydaje się jednak, że będzie to trudne. Okazuje się bowiem, że: 1) bez odpowiedniego wsparcia na modernizację i dalszy rozwój infrastruktury sportowej miasta, 2) bez zwiększenia środków finansowych na popularyzację różnych dyscyplin sportowych w mieście, chociażby poprzez stworzenie profesjonalnych szkółek sportowych dla dzieci i młodzieży, 3) bez zwrócenia uwagi władz Bydgoszczy na zwiększenie ilościowej i jakościowej oferty imprez i wydarzeń sportowych dla mieszkańców miasta i potencjalnych turystów, 4) a przede wszystkim bez skutecznej reklamy w mieście i regionie oraz bez korzystnego dostosowania poziomu cen biletów wstępu na ciekawsze imprezy przeznaczone dla różnych grup społecznych kibiców – nie będzie można wyznaczyć w sposób właściwy kierunku dalszych działań sprzyjających rozwojowi grodu nad Brdą, a przez to wysiłków włożonych w organizację imprez i wydarzeń sportowych traktować w kategoriach atrakcji turystycznej dużego miasta.

Literatura

Gaworecki W., 2007, Turystyka, Polskie Wydawnictwa Ekonomiczne, Warszawa.

Gołembski G., 1999, Regionalne aspekty rozwoju turystyki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa-Poznań

Kowalczyk S., 2000, Społeczny wymiar sportu, Salezjańska Organizacja Sportowa RP, Lublin.

Oficjalna strona domowa <http://bydgoszcz.pl/informator/sport> (1.07.2007 r.).

Oficjalna strona domowa <http://wirtualnabydgoszcz.pl> (7.07.2007 r.).

Oficjalna strona domowa <http://www.zgken.com.pl> (5.07.2007 r.).

Stiburska M., 2006, Imprezy sportowe w Bydgoszczy, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – niepublikowana praca magisterska.

Abstract:

The Bydgoszcz is a city about the good renown, because in the city are organising a lot of sports events. Therefore results of research depict sports events, as a tourist attraction of Bydgoszcz in perceiving inhabitants and persons visiting the city. Results of research were presented on the fig. 2, fig. 3, fig. 4 and in tables 1 – 5.

Key words: sports events, tourist attraction of the city, Bydgoszcz city.